

Psikolojiye Giriş

Bizi GÜdüleyen Nedir? Seks Ders 14

Seks

Arasınav

En yüksek puan	94
En yüksek %10	89 ve üstü
En yüksek %25	85 ve üstü
Ortalama	78.5
En düşük %25	72 ve altı
En düşük %10	64 ve altı

Sınav sorularının cevapları internete konmuştur

Ders asistanınızla iletişime geçebilirsiniz

Benimle iletişime geçebilirsiniz

Final notları

Düzeltilmiş ders programı

Yazılı ödevler

2 zekice soru

- Zaman ölçümlerine bakmak bebeklerin zihinleri hakkında bize ne söyler?
- Harlow çalışmaları ebeveynlik üzerine bize ne söyler?

Seks

Yapmaktan en çok hoşlandığınız şey nedir?

Bu aktivite için ne kadar zaman ayırıyorsunuz?

Seksin var oluşu gizemlidir

- Birçok hayvan tek cinsiyetlidir ve eşeysiz ürer
- Ancak daha karmaşık hayvanlarda iki cinsiyet vardır ve üreme sırasında her biri kendi genlerinin yarısını döllerine aktarır
- Böylesine karmaşık bir sistem nasıl evrilmiş olabilir?

Konu başlıkları

- Neden (ve nasıl) erkekler ve kadınlar farklıdır?
- Cinsel yönden neyi çekici buluruz?
- Cinsel tercihin kökenleri nedir?

Doğal seçim yoluyla evrilmiş olmak
=
İyi, ahlaklı, kaçınılmaz??

Hayır

“Bu neredeyse astrolojik ölçüde tehlikeli bir saçmalaktır. Genetik etkenler ve çevresel etkenler ilkesel olarak birbirinden farklı değildir. Bazılarının düzeltilmesi daha zordur, diğerlerinin daha kolaydır. Genler bu kötü, ezici üne sahip olmak üzere ne yapmıştır? Genler neden etkileri bakımından televizyona, bakıcılara ve kitaplara göre daha sabit ve kaçınılmaz olarak düşünülmektedir?”

Richard Dawkins

Erkekler ve dişiler

- Genleri ve küçük başka şeyleri taşıyan cinsiyet hücresi
(sperm)
- Genlerin yanında yiyecek, koruyucu bir örtü ve organizmanın gelişmesi için gerekli olan metabolik mekanizmayı taşıyan büyük cinsiyet hücresi
(yumurta)

Erkekler ve dişiler

Küçük cinsiyet hücresine sahip olan hayvan büyük cinsiyet hücresine sahip olan hayvandan neden daha büyük ve daha saldırgandır?

Ebeveynsel yatırım

“Ebeveyn tarafından yavruya yapılan herhangi bir yatırım, o yavrunun hayatta kalma şansını ebeveynin diğer yavrulara yatırım yapma yetisi pahasına arttırır”

Robert Trivers

Memelilerde tipik olarak dişinin ebeveynsel yatırımı daha fazladır

Dişi:

fetüsü içinde taşır, kendi kanı aracılığıyla onu besler (birkaç ay boyunca), kendi savunabilecek kadar büyüünceye dek ona bakar ve onu korur (yıllarca)

Erkek:

Birkaç dakikalık cinsel ilişki ve küçük sperm hücresi

Bu da dişi ve erkekte farklı psikolojilerin evrilmesine neden olur.

Erkekler:

- Tek bir erkek birçok kadını dölleyebilir, bu da bazı erkekleri eşsiz kalmaya zorlar
- Mümkün olduğunca çok dişiyle eşleşen erkekler en çok üreme başarısına sahip olurlar ve onların birçok kadınla eşleşmesini sağlayan genler gelecek nesillere aktarılır.

Bu da dişi ve erkekte farklı psikolojilerin evrilmesine neden olur.

Dişiler:

- Dişiler her zaman eş bulabilir, dolayısıyla sayıdaki düşüş önemli sayılmaz.
- Doğru erkeklerle eşleşen dişiler, yüksek yaşamkalım şansına sahip yavruları olduğundan yüksek üreme başarısına sahip olurlar

Erkekler, dişilere erişim sağlayabilmek adına diğer erkeklerle dövüşerek rekabet eder. Bu yüzden:

- Erkekler tipik olarak daha iridir
- Tipik olarak evrilmiş özel silahlara sahiptir (geyiklerin boynuzları, erkek şempanzelerin keskin dişleri, vb)

Dişiler seçicidir, yalnızca belli zamanlarda eşleşirler ve eşleşecekleri erkeği seçmek için katı ölçütler kullanırlar

Erkekler, dişiyeye kur yapmak ve onu kazanmak zorundadır. Bu yüzden:

- Erkekler tipik olarak özel görsellere sahip olacak şekilde evrilmiştir (tavuskuşunun kuyuğu, kertenkelelerin boğazlarındaki torba)

Cinsiyet farklılıkları evriminin özeti

Cinsiyet hücrelerindeki farklılıklar

Ebeveynsel yatırımdaki farklılıklar

Evrilen fizyolojik ve psikolojik mekanizmalardaki farklılıklar

Farklı ebeveynsel yatırımın fizyolojik ve psikolojik farklılıkları açıkladığına ilişkin kanıtlar

- Ebeveynsel yatırımın tersine döndüğü durumlarda erkeklerin seçici, kadınların ise saldırgan olması gerekir
 - Örneğin yılanığnesi, penguenler
- Ebeveynsel yatırımdaki farklılıkların boyutu, diğer farklılıkların boyutunu ön görücü olmalıdır
 - Örneğin deniz filleri, Gibbon maymunları

Birçok türde, yavrunun bakımı erkeğe daha çok üreme başarısı sağladığından erkeğin ebeveynsel yatırımı daha fazladır

Peki ya insanlar?

İnsanlarda cinsiyet farklılıkları

- Üreme sistemi
 - Çoğunlukla çok eşli
- Ebat
 - Erkekler kadınlardan yaklaşık %15 oranında daha iri
- Saldırganlık
 - Erkekler daha kaba
(anne karnındayken, çocukken, yetişkinen)

- Cinsel seçicilik
 - Fuhuş
 - Pornografi
 - Cinsel çeşitliliğe ilişkin tercihler
(Coolidge etkisi)

Açıkça doğru ya da açıkça yanlış bir stereotip?

..... kaç cinsel partnerinizin olmasını istersiniz?

	Kadınlar	Erkekler
Gelecek ay	<1	2
Önümüzdeki 2 yıl içinde	1	8
Hayatınız boyunca	4-5	18

..... zamandır tanıdığınız çekici bir partnerle yatar mısınız?

	Kadınlar	Erkekler
Bir yıldır		
6 aydır		
Bir hafta ya da daha az süre		

..... zamandır tanıdığınız çekici bir partnerle yatar mısınız?

Kadınlar

Erkekler

Bir yıldır

Evet

6 aydır

Emin değilim

Bir hafta ya da daha az süre

Hayır

..... zamandır tanıdığınız çekici bir partnerle yatar mısınız?

Kadınlar

Erkekler

Bir yıldır

Evet

6 aydır

Emin değilim

Bir hafta ya da daha az süre

Hayır

Kampüste sizi görüyorum ve bence çok çekicisiniz. Acaba ...

Kadınlar

Erkekler

Bu akşam benimle çıkar mısınız?

Bu akşam benim daireme gelir misiniz?

Be akşam benimle yatar mısınız?

Kampüste sizi görüyorum ve bence çok çekicisiniz. Acaba ...

Kadınlar

Erkekler

Bu akşam benimle çıkar mısınız?

%56

Bu akşam benim daireme gelir misiniz?

%6

Be akşam benimle yatar mısınız?

%0

Kampüste sizi görüyorum ve bence çok çekicisiniz. Acaba ...

	Kadınlar	Erkekler
Bu akşam benimle çıkar mısınız?	%56	%50
Bu akşam benim daireme gelir misiniz?	%6	
Be akşam benimle yatar mısınız?	%0	

Kampüste sizi görüyorum ve bence çok çekicisiniz. Acaba ...

	Kadınlar	Erkekler
Bu akşam benimle çıkar mısınız?	%56	%50
Bu akşam benim daireme gelir misiniz?	%6	%69
Be akşam benimle yatar mısınız?	%0	

Kampüste sizi görüyorum ve bence çok çekicisiniz. Acaba ...

	Kadınlar	Erkekler
Bu akşam benimle çıkar mısınız?	%56	%50
Bu akşam benim daireme gelir misiniz?	%6	%69
Be akşam benimle yatar mısınız?	%0	%75

- Cinsel seçicilik
 - Fuhuş
 - Pornografi
 - Cinsel çeşitliliğe ilişkin tercihler (Coolidge etkisi)
 - Eşcinsel ilişki (erkek/erkek, kadın/kadın)

Eş tercihi

- David Buss: 37 ülkeden 10.000 kişi

Kadınlar ve erkekler: nezaket ve zeka

Kadınlar:

- Daha çok güç ve statüye odaklanmaktalar
- Çocuklara yatırım yapma konusuna ilgili

Erkekler:

- Çocuk sahibi olabilme yeteneği

Kadınlar ve erkekler: güzellik

“İnsanlar beni çekici bulduğu için mutluyum, ama aslında bu matematiksel birşeydir – gözler ve çene arasındaki mesafe”

“Her hangi bir şeyi başarmak için benim yaptığım gibi çalıştıktan sonra birisinin çıkıp “çıkart şu kara gözlüklerini de ve bakalım şu mavi gözeler” demesi gerçekten heves kırıcıdır”

Güzelliğin evrenselleri

- Güzellik = gençlik
 - İri gözler
 - Dolgun dudaklar
 - Düzgün ve sıkı bir ten
- Güzellik = sağlık
 - Bozuklukların olmaması
 - Berrak gözler
 - Lekesiz bir cilt
 - Sağlam dişler
 - Ortalama bir yüz

Güzelliğin evrenselleri

- Güzellik = gençlik
 - İri gözler
 - Dolgun dudaklar
 - Düzgün ve sıkı bir ten
- Güzellik = sağlık
 - Bozuklukların olmaması
 - Berrak gözler
 - Lekesiz bir cilt
 - Sağlam dişler
 - Ortalama bir yüz

Bu sınıfta en güzel yüze sahip olan kim?

Hepiniz

Ortalamadan daha iyi?

Cinsiyette doğa-çevre tartışması

- Saldırganlık, eş tercihi gibi konulardaki cinsiyet farklılıkları evrensel gibi görünmektedir, diğer memelilerde de görülmektedir
- Kökenlerinin bu kadar net bilinmeyen başka cinsiyet farklılıkları

Sosyal etkenler ve cinsiyet farklılıkları

- Bebeklere farklı şekilde davranılır
- Size de
(Emir Simit – Emine Simit)
- Ayrıca: cinsiyetlerin kendini ayırmasının etkileri

Empatide cinsiyet farklılıkları?

- Şiddet
- Göz teması ve testosteron
- Çocuklarda empati
- “Zihin kuramı” görevlerinde başarı
- Otizm, Asperger sendromu, davranış bozukluğu, psikopatoloji görülme sıklığı

Matematik ve bilim kapasitelerinde cinsiyet farklılıkları?

- http://www.edge.org/3rd_culture/debate05/debate05_index.html

Cinsel tercihte kültür ve biyoloji

- Tercih?
 - Pek değil
- Ergenlik sonrası deneyim?
 - Hayır. Cinsel ve romantik fanteziler sıklıkla 4-5 yaşta
- Genetik yatkınlık
 - Evet, tek yumurta ve çift yumurta ikizlerinden sağlanan kanıtlar var ancak...
- Erken deneyim?
 - Bir dereceye kadar evet

Cinsel tercihte kültür ve biyoloji

- Homoseksüellik evrimsel bir muammadır.

Okuma Raporu

- Hangi etken ya da etkenler bazı insanların heteroseksüel, kimilerinin homoseksüel ve diğerlerinin biseksüel olmasını belirlemektedir?

(bu soruyu yanıtlarken ders kitabında ve derste anlatılan görgül verilerden en azından birini kullandığınızdan emin olun.)